

**Osnovna škola Trnjanska
Zagreb
Trnjanska cesta 99**

ETIČKI KODEKS

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 16/12., 86/12., 94/13., 152/14., 07/17., 68/18., 98/19., 64/20 i 156/23) i članka 28. i 29. Statuta škole, Školski odbor Osnovne škole Trnjanska, Zagreb, Trnjanska cesta 99, nakon provedene rasprave na Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika, na prijedlog ravnateljice, na sjednici održanoj 16. veljače 2024. godine Školski odbor donosi

ETIČKI KODEKS

neposrednih nositelja odgojno obrazovne djelatnosti

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

Etičkim kodeksom neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (u daljnjem tekstu Etički kodeks) utvrđuju se pravila ponašanja neposrednih odgojno-obrazovnih djelatnika – učitelja, stručnih suradnika i ravnatelja (u daljnjem tekstu: neposredni odgojno-obrazovni djelatnici) i etička načela na temelju kojih neposredni odgojno-obrazovni djelatnici postupaju za vrijeme obavljanja odgojno-obrazovne djelatnosti.

Načela na koja se kodeks odnosi su:

- načelo poštivanja propisa Republike Hrvatske
- načelo poštivanja dostojanstva osobe
- načelo jednakosti i pravednosti
- načelo ravnopravnosti
- načelo profesionalnosti
- načelo zabrane diskriminacije
- načelo autonomnog djelovanja učitelja

Sadržaj Etičkog kodeksa

Članak 2.

- (1) Etički kodeks sadrži etička načela kojih se neposredni odgojno-obrazovni djelatnici trebaju pridržavati za vrijeme obavljanja odgojno-obrazovne djelatnosti.
- (2) Etička načela utvrđena Etičkim kodeksom su načela koja neposredni odgojno-obrazovni djelatnici trebaju usvojiti kao vlastita načela i osobni kriterij ponašanja.
- (3) Neposredni odgojno-obrazovni djelatnici primjenjuju etička načela u odnosu prema profesiji, kolegama, učenicima, roditeljima i sredini u kojoj djeluju.

- (4) Izrazi koji se koriste u Etičkom kodeksu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškome ili ženskome rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

Svrha Etičkog kodeksa

Članak 3.

Svrha Etičkog kodeksa je promicanje etičkih i moralnih načela, kao i vrijednosti kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ravnati neposredni nositelji odgojno-obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Trnjanska (u daljnjem tekstu: Škola).

Odnos prema profesiji

Članak 4.

- (1) Osobe obuhvaćene ovim kodeksom dužne su štiti tajnost povjerljivih podataka koji se tiču učenika, zaposlenika škole i Škole. Ne dopušta se razotkrivanje povjerljivih i tajnih podataka te moguća zlouporaba istih sve do trenutka dok to ne podliježe zakonskoj i profesionalnoj obvezi da se takve informacije objave.
- (2) Osobni izgled neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti mora biti na odgovarajućoj razini oficijelnosti i ozbiljnosti.
- (3) Odjeća treba biti čista i uredna, odnosno primjerena zahtjevima profesije.
- (4) Od svih neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti očekuje se poštivanje pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obveza.
- (5) Djelatnici se trebaju ponašati tako da očuvaju čast i dignitet struke.

Prava i obaveze učitelja

Članak 5.

- (1) Učitelj ima pravo na rad u poticajnom radnom ozračju te od učenika zahtijevati kulturno ponašanje i disciplinu na nastavi i za vrijeme boravka u prostorima škole.
- (2) Učitelj ima pravo na sve informacije koje mu mogu pomoći u radu s određenim učenikom.
- (3) Obaveza svih radnika škole je odgovorno i savjesno izvršavanje obaveza.

Odnos prema učenicima

Članak 6.

- (1) Odnos prema učenicima mora biti temeljen na profesionalnosti, jednakosti, pristojnosti i pravednosti pazeći pri tom da ne umanju osobni ugled i povjerenje.
- (2) Učitelj postupa jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na osnovi dobi, nacionalnosti, etničke pripadnosti, jezičnog ili rasnog podrijetla, vjerskih uvjerenja ili sklonosti obrazovanju, socijalnog položaja, spola, obiteljske situacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi.
- (3) S dužnom pažnjom učitelj postupa prema učenicima s invaliditetom ili s posebnim potrebama.
- (4) Učitelj treba kod učenika razvijati radne navike i slobodan, savjestan i odgovoran pristup učenju.
- (5) Učitelj je dužan poticati učenike na uspostavljanje odnosa međusobnog povjerenja i uvažavanja, poštivati njihovu osobnost, slobode i prava te u dijalogu s njima primjenjivati principe nenasilne komunikacije.
- (6) Učitelj ne smije na temelju svojih stavova, iskrivljavati i izostavljati gradivo važno za napredak učenika.

Odnosi prema kolegama

Članak 7.

- (1) Međusobni odnosi učitelja temelje se na uzajamnom poštivanju i povjerenju, suradnji, pristojnosti i strpljenju. Među njima treba vladati stvaralačko ozračje i profesionalni odnos prema radnim zadacima te prikladan jezik i ponašanje prema svim djelatnicima.
- (2) Učitelji škole trebaju štiti svoj ugled i ugled svojih kolega. Svoja stajališta o stručnom radu i ponašanje kolega dužni su temeljiti na korektnosti i profesionalnosti, a sve primjedbe argumentirano iznijeti na primjerenom mjestu (Učiteljsko vijeće ili odgovorna osoba). Učitelji ne smiju umanjivati povjerenje učenika u ostale učitelje.
- (3) U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja Školu, učitelj iznosi stavove Škole ili struke u skladu s propisima, stručnim znanjem, dobivenim ovlastima i odredbama Etičkog kodeksa. U slučaju iznošenja osobnih stavova, to je potrebno najaviti i naglasiti.
- (4) Učitelji ne smiju kritizirati profesionalnu kompetentnost ili profesionalni ugled kolege.
- (5) Učitelji se trebaju suzdržavati od ponižavajućih izjava o kolegama pred djecom i roditeljima.
- (6) Učitelji ne smiju iznositi namjerne i lažne izjave o kolegama.

Odnos prema roditeljima/skrbnicima i sredini u kojoj djeluje

Članak 8.

- (1) Učitelji su dužni u komunikaciji s roditeljima, skrbnicima te predstavnicima nadležnih i inih institucija, medija i sl. čuvati dostojanstvo kolega i ugled Škole. Učitelj je dužan uspostaviti profesionalan i korektan odnos prema roditeljima i skrbnicima te se profesionalno odnositi prema informacijama koje dobije od istih štiteći njihovu povjerljivost te integritet učenika i roditelja.
- (2) Učitelji trebaju stvarati pozitivno okruženje prema roditeljima i sredini u kojoj djeluju te promicati humane odnose. Uočene probleme u procesu rada i djelovanja učitelji će rješavati nenasilnim postupcima.
- (3) Učitelji su dužni stvarati pozitivan odnos prema profesiji učitelja i pri tom biti otvoreni za suradnju u sredini u kojoj žive i djeluju.
- (4) Zabranjuje se nuditi usluge roditeljima za vlastitu korist.

Etičko povjerenstvo

Članak 9.

Za praćenje primjene odredaba i ispunjavanje obveza iz Etičkog kodeksa u Školi se osniva etičko povjerenstvo.

Članak 10.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana koje imenuje ravnatelj uz suglasnost Učiteljskog vijeća. Mandat etičkog povjerenstva je četiri (4) godine.

Članak 11.

- (1) Postupak pred etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.
- (2) Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti: ravnatelj Škole, Učiteljsko vijeće, sindikat, Školski odbor i druga tijela Škole te djelatnici Škole kao pojedinci.
- (3) Ako se zahtjev za davanjem mišljenja odnosi na mišljenje o sukladnosti djelovanja ili ponašanja ravnatelja Škole s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, pokretač zahtjeva može se obratiti Učiteljskom vijeću koje će većinom glasova svih članova odlučiti hoće li se pokrenuti postupak pred etičkim povjerenstvom.
- (4) Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen i mora točno opisati sljedeće:
 - načelno pitanje o kojem je riječ;
 - stvarne okolnosti slučaja i djelovanja odnosno ponašanja za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.
- (5) Uz zahtjev se mogu podnijeti i značajne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Članak 12.

- (1) Nakon primitka zahtjeva, predsjednik etičkog povjerenstva saziva sastanak povjerenstva u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva.
- (2) Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.
- (3) Ako se u zahtjevu traži mišljenje o određenom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenje od osoba uključenih u slučaj.
- (4) Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika Škole, tom se radniku mora omogućiti izjašnjavanje o navodima i iznošenje svojih obrazloženja.
- (5) Etičko povjerenstvo Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj pobudi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svom mišljenju te se ograničiti nadavanje stajališta o načelnom pitanju.
- (6) Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, etičko povjerenstvo dužno je dati svoje mišljenje o sukladnosti s tim odredbama, no povjerenstvo je ovlašteno mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Članak 13.

- (1) Mišljenje se donosi u pisanom obliku u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva. Ako je povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Školi nema aktivnosti.
- (2) Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće:
 - opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo;
 - navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir;
 - stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne;
 - razloge za mišljenje povjerenstva;
 - podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.
- (3) Ako je mišljenjem utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati i:
 - ocjenu povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrjede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem, a stupnjevi nesukladnosti i povrjede su: visoka, srednja i niska;

- stajalište povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti da do takvih povrjeda u buduću ne dolazi.
- (4) Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine, ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje povjerenstva.
- (5) Iznimno, ako povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može donijeti mišljenje, predsjednik povjerenstva dužan je o tome izvijestiti podnositelja u roku 15 dana te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja.

Završne odredbe

Članak 14.

- (1) Nepridržavanje načela ovog Kodeksa odnosno njihova svjesnog kršenja od strane osoba koje su obuhvaćene istim predstavlja povredu časti i radnih obveza, zbog čega ih odgovorna osoba može pozvati na odgovornost.
- (2) Ovaj Kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči škole.
- (3) Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči škole 16. veljače 2024.g. te stupa na snagu 16. veljače 2024.g.
- (4) Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti od 22. prosinca 2008. godine.

KLASA: 011-03/24-02/1

URBROJ: 251-314-24-1

Zagreb, 16. veljače 2024. godine

Predsjednik Školskog odbora :

Ivančica Tajsl Dragičević
Ivančica Tajsl Dragičević

RAVNATELJICA:

Nada Šimić
Nada Šimić, prof.